

greenACT

Projekto numeris: 2020-3-
RO01-KA205-094853

MODULIS 1:
ŽMOGAUS POVEIKIS
GAMTINĖMS
SISTEMOMS –
APLINKOSAUGOS
IŠŠŪKIAI

D.G.T. Association

**PAMOKŲ PLANAI JAUNIMO
DARBUOTOJAMS**

Projekto informacija

PROJEKTAS: GreenACT

PROJEKTO PAVADINIMAS: Jaunimo „pokyčių agentai“ klimato veiksmų ir aplinkos tvarumo klausimams

AKRONIMAS: GreenACT

PROJEKTO SVETAINĖ: <https://greenactproject.eu/>

PROJEKTO NUMERIS: 2020-3-RO01-KA205-094853

PROJEKTO KOORDINATORIUS: ASOCIATIA D.G.T.

1 modulis: žmogaus poveikis gamtinėms sistemoms – aplinkosaugos iššūkiai

1 tema: Skirtingos ekosistemos ir jų svarba	
1 pamokos planas – Ekosistemų ir jų svarbos pristatymas	
Trukmė: 90 minutes - 30 minutes of indoor activities and 60 minutes of outdoor activities	
Trumpas pamokos aprašymas	Tema pristato ekosistemos apibrėžimą, skirtingus ekosistemų tipus ir skirtingų ekosistemų svarbą. Pirmoji pamokos dalis yra viso dokumento įvadinė dalis, kurioje pateikiami pagrindiniai nagrinėjami elementai ir akcentuojamas skirtingų tipų skirtumas. Po to pateikiama tikslesnė informacija apie ekosistemos svarbos priežastis ir vaidmenis, galiausiai viską apibendrinant.
Mokymosi tikslai:	Pasiūlyti reikiamus įrankius ekosistemos apibrėžimui; Atskirti skirtingus ekosistemų tipus; Suvokti ekosistemų svarbą.
Tikslinė grupė	Jaunimo darbuotojai nuo 16 iki 25 metų
Mokymosi metodai	Tai bus įgyvendinama naudojant neformalius metodus. Teorinę dalį lydės PowerPoint pristatymas (kurso palaikymas).
Sąsaja su mokyklos mokymo programa (jei taikoma)	
Priemonės/įranga	<ul style="list-style-type: none"> ● Klasė ● Interneto prieiga ● Projektorius ● Mobili lenta
Įrankiai/medžiaga	<ul style="list-style-type: none"> ● Rašikliai ● Žymekliai ● Popierius mobiliai lentai ● Popieriaus lapai ● Skelbimai
Pagrindinės užduotys	<p>1. <u>Pažinkite savo kraštą! Ekosistemų refleksija</u></p> <p>Dalyviai suskirstomi į grupes po 3-4 žmones. Užduotis – ištyrinėti teritoriją ir išsiaiškinti, kokių rūšių ekosistemų joje galima rasti. Priminkite dalyviams, kad jie atsižvelgtų ne tik į anksčiau pristatytas didžiąsias ekosistemas, bet ir į mažesnes, pavyzdžiui, bakterijų ekosistemą, gėlių ekosistemą ir t. t. (abiotinę arba biotinę).</p> <p>Reikalingas laikas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 30 minučių susipažinimui su aplinka; ● 30 minučių aptarimui. <p><u>Galimi klausimai apibendrinimui:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ką darėte? 2. Kokių tipų ekosistemų radote?

3. Kaip sekėsi dirbti komandoje? Ar turėjote strategiją? Kokią?
4. Kaip jautėtės atlikdami šią užduotį?
5. Ko išmokote?

2. **Vaizdo įrašo peržiūra** - Kaip energija teka ekosistemoje - <https://www.youtube.com/watch?v=5jBV9vJmXZI>

Pažiūrėjus vaizdo įrašą, galima pradėti diskusiją apie pagrindinius filmo elementus.

3. Ekosistemos

Dalyviai bus suskirstyti į 4 grupes:

- Jūros dumbliai;
- Žuvis;
- Pelikanai;
- Žmonės.

Kiekviena grupė turės 2 gyvybes ir šias užduotis:

Jūros dumbliai turės per 2 minutes rasti vietą, kur pasislėpti. Tą akimirką, kai jie suras vietą, jiems nebebus leidžiama judėti;

Žuvis taip pat turės 2 minutes susirasti vietą, kur galėtų pasislėpti. Kai prasidės užduotis, jų tikslas bus surasti jūros dumblius ir juos „suvalgyti“, taip pat pasislėpti nuo pelikanų ir žmonių;

Pelikanai taip pat turės 2 minutes susirasti vietą, kur galėtų pasislėpti. Kai prasidės veikla, jų tikslas bus surasti jūros dumblius ir žuvis, jas „suvalgyti“ ir pasislėpti nuo žmonių;

Žmonėms bus leista prisijungti paskutiniams. Jiems teks užduotis surasti visas kitas rūšis ir jas „suvalgyti“.

Reikalingas laikas:

- 2 minutės jūros dumbliams pasislėpti;
- 2 minutės žuvims pasislėpti;
- 2 minutės pelikanams pasislėpti;
- 10 minučių užduotims atlikti;
- 20 minučių diskusijoms.

Galimi klausimai apibendrinimui:

1. Kaip sekėsi dalyvauti tokioje veikloje?
2. Kaip sekėsi laikytis taisyklių?
3. Ko galime pasimokyti iš šios veiklos?

Šią veiklą galima atlikti su rūšimis iš skirtingų ekosistemų (pavyzdžiui, su miško ekosistemų rūšimis, tokiomis kaip piktžolės, smulkūs paukščiai, plėšrūs paukščiai, žmonės).

1 modulis: Žmogaus poveikis gamtinėms sistemoms – aplinkosaugos iššūkiai
2 tema: Gamtos apsauga
2 pamokos planas – Biologinė įvairovė ir gamtos apsauga
Trukmė: 80 minučių užsiėmimų patalpose (30 minučių teorinei daliai ir 50 minučių praktinei daliai ir apžvalgai)

Trumpas pamokos aprašymas	Šia pamoka siekiama pateikti teoriškesnę biologinės įvairovės ir gamtos apsaugos situacijos apžvalgą, po kurios seka praktinė dalis per veiklas.
Mokymosi tikslai	Plėtoti tam tikras gamtos apsaugos idėjas; Ugdyti tam tikras elgesio rūšis, siekiant toliau saugoti gamtą ir supančią aplinką.
Tikslinė grupė	Jaunimo darbuotojai nuo 16 iki 25 metų
Mokymosi metodai	Tai bus įgyvendinama naudojant neformalius metodus. Teorinę dalį lydės PowerPoint pristatymas (kurso papildymas).
Sąsaja su mokyklos mokymo programa (jei taikoma)	
Priemonės/įranga	<ul style="list-style-type: none"> ● Klasė ● Interneto prieiga ● Projektorius ● Mobili lenta
Įrankiai/medžiaga	<ul style="list-style-type: none"> ● Rašikliai ● Žymekliai ● Mobilios lentos popierius ● Popieriaus lapai
Pagrindinės užduotys	<p>Ekosistemų apsaugos nagrinėjimas mano aplinkoje</p> <p>Pirmasis veiklos etapas – Dalyviai bus suskirstyti į mažas grupes po 4-5 dalyvius. Kiekviena grupė turės rasti bent 5 priemones, kurių jų regiono valdžios institucijos imasi ekosistemoms apsaugoti.</p> <p>Antrasis veiklos etapas – tie patys dalyviai turės pasiūlyti keletą naujų priemonių, į kurias bendruomenė turėtų atsižvelgti, kad apsaugotų ekosistemą.</p> <p>Reikalingas laikas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 15 minučių užduočiai atlikti; ● 15 minučių naujų priemonių pasiūlymui pateikti; ● 20 minučių aptarimui. <p><u>Galimi klausimai apibendrinimui:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kokias priemones radote? 2. Kur radote jas apibūdinančią informaciją?

	3. Kokias naujas priemones siūlo jūsų grupė?4. Kokių priemonių žmonės gali imtis, kad apsaugotų ekosistemas?5. Ką sužinojote iš šios veiklos?

1 modulis: Žmogaus poveikis gamtinėms sistemoms – aplinkosaugos iššūkiai**3 tema: Biologinės įvairovės nykimas****3 pamokos planas – Biologinės įvairovės nykimo ir priežasčių pristatymas****Trukmė: 90 minučių - 30 minučių teorinė dalis ir 60 minučių praktinė dalis (viktoria ir debatai)**

Trumpas pamokos aprašymas	Šios pamokos tikslas – išsamiau paaiškinti priežastis, dėl kurių nyksta biologinė įvairovė dėl buveinių naikinimo, pernelyg didelio išnaudojimo, klimato kaitos, taršos, žemės ūkio intensyvinimo ir invazinių rūšių, pateikiant kelis kiekvienos potėmės pavyzdžius ir aprašymus..
Mokymosi tikslai	Suteikti specifinių žinių apie biologinę įvairovę; Suteikti specifinių žinių apie invazines rūšis; Apibūdinti bendrąsias žinias, kaip užkirsti kelią biologinės įvairovės nykimui.
Tikslinė grupė	Jaunimo darbuotojai nuo 16 iki 25 metų
Mokymosi metodai	Tai bus įgyvendinama naudojant neformalius metodus. Teorinę dalį lydės PowerPoint pristatymas (kurso papildymas).
Sąsaja su mokyklos mokymo programa (jei taikoma)	
Priemonės/įranga	<ul style="list-style-type: none"> ● Klasė ● Interneto prieiga ● Projektorius ● Mobili lenta
Įrankiai/medžiaga	<ul style="list-style-type: none"> ● Rašikliai ● Žymekliai ● Popierius mobiliai lentai ● Popieriaus lapai
Pagrindinės užduotys	<ol style="list-style-type: none"> 1. Viktoria – pasitikrinkite savo žinias apie biologinės įvairovės nykimą! https://populationmatters.org/test-your-knowledge-biodiversity-loss 2. https://climateprimer.mit.edu/climate-science MIT Climate Science, Risk & Solutions yra interaktyvus internetinis Masačusetso technologijos instituto vadovėlis, kuris gali būti naudojamas kaip papildomas šaltinis vidurinių mokyklų mokytojams, besimokantiems šia tema. Svetainėje pateikiama istorinė laiko juosta, diagramos ir paveikslėliai, padedantys susipažinti su mokslu, o šmaikščios interaktyvios priemonės įtrauks pauglius. Mokiniai gali peržvelgti visą tekstą arba pereiti prie temų, suskirstytų į skyrius: klimatologija, klimato kaita, rizika ir sprendimai. Kiekviename skyriuje

naudojami skirtingi elementai, padedantys sudominti mokinius. Įgarsintos dalys, interaktyvios diagramos ir trumpos viktorinos padeda geriau suprasti tekstą.

<https://climatekids.nasa.gov/menu/watch/>

3. **Debatai** – Kaip manote, ar ateityje mus paveiks klimato kaita?

Mokytojas padalins kambarį į dvi dalis ir ant grindų priklijuos šias žinutes:

- Sutinku;
- Nesutinku.

Dalyviai bus pakviesti dalyvauti šioje veikloje ir atsistoti kambaryje atitinkamai pagal savo atsakymus į kitus klausimus ir (arba) teiginius bei paaiškinti savo atsakymus:

- Užkirsti kelią klimato kaitai jau per vėlu.
- Ar vyriausybės privalo saugoti gamtą?
- Ateityje nuo klimato kaitos labiausiai nukentės mažiau išsivysčiusios šalys.
- Panaikinus COVID-19 apribojimus taršos lygis sumažėjo.
- Ar žmonės turėtų daugiau dėmesio skirti nykstančioms rūšims nei toms, kurioms pavojus negresia?
- Ar klimato kaitos padariniai bus baisesni už susirgimus?
- Dėl klimato kaitos poveikio dar daugiau žmonių atsidurs skurde.
- Šiuo metu Afrikoje daugiau kaip du trečdaliai žemės yra sunaikinta. Ar tai turi įtakos mums, europiečiams?
- Ar kasdienė veikla, kurią atliekame, didina klimato pokyčius?
- COVID-19 pandemijos metu klimato kaitos poveikis sumažėjo.

Reikalingas laikas:

- 30 minučių debatams;
- 20 minučių apibendrinimui.

Galimi klausimai apibendrinimui:

- Kaip jautėtės atlikdami šią veiklą?
- Ko išmokote?
- Kokių veiksmų galite imtis kasdieniame gyvenime, kad apsaugotumėte gamtą?

1 modulis: Žmogaus poveikis gamtinėms sistemoms – aplinkosaugos iššūkiai	
4 tema: Miestų infrastruktūros poveikis ekosistemoms ir biologinei įvairovei	
4 pamokos planas – Miesto ir infrastruktūros spaudimo poveikio ekosistemoms ir biologinei įvairovei pristatymas	
Trukmė: 360 minučių - 30 minučių teorinei daliai ir 330 minučių praktinei daliai, įgyvendinamai bendruomenėje	
Trumpas pamokos aprašymas	Šia pamoka trumpais aprašymais siekiama parodyti miesto ir infrastruktūros spaudimo poveikį ekosistemoms ir biologinei įvairovei, taip pat pateikiami tvaraus vystymosi tikslų, kuriuos reikėtų pasiekti, kai kalbama apie urbanizacijos judėjimą, pavyzdžiai.
Mokymosi tikslai	Suteikti informaciją apie tai, kaip vyksta urbanizacijos procesas; Nurodyti poveikį ekosistemoms ir biologinei įvairovei.
Tikslinė grupė	Jaunimo darbuotojai nuo 16 iki 25 metų

Mokymosi metodai	Tai bus įgyvendinama naudojant neformalius metodus. Teorinę dalį lydės PowerPoint pristatymas (kurso papildymas).
Sąsaja su mokyklos mokymo programa (jei taikoma)	
Priemonės/įranga	<ul style="list-style-type: none"> ● Klasė ● Interneto prieiga ● Projektorius ● Mobili lenta ● Laukas sodo kūrimui ● Prieiga prie vandens sodinimui
Įrankiai/medžiaga	<ul style="list-style-type: none"> ● Žymekliai ● Popierius mobiliai lentai ● Sėklos, daigai ● Kastuvai ● Pirštinės
Pagrindinės užduotys	<p>Sodinkite daržoves! (norint įgyvendinti šią veiklą, jaunimui reikės gauti vietos valdžios institucijų sutikimą, kad galėtų sukurti miesto sodą)</p> <p>Dalyviai bus suskirstyti į grupes po 4-5 asmenis. Kiekviena grupė turės užduotį surasti vietą savo bendruomenėje, kurią būtų galima paversti mažu sodu. Kartu su pagalbininku jaunimui reikės pasirinkti daržoves, kurias galima auginti darže.</p> <p>Šios veiklos idėja – įtraukti jaunimą į bendruomenės gyvenimą, išnaudoti nenaudojamas vietas ir įkurti daržą.</p> <p>Reikalingas laikas: 1 diena daržovėms sodinti</p> <p><u>Galimi klausimai apibendrinimui:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kaip jautėtės atlikdami šią veiklą? ● Ko išmokote? ● Kokių veiksmų galite imtis kasdieniame gyvenime, kad apsaugotumėte gamtą?

1 modulis: Žmogaus poveikis gamtinėms sistemoms – aplinkosaugos iššūkiai**5 tema: Miškų naikinimas ir intensyvus ūkininkavimas****5 pamokos planas – Miškų naikinimo reiškinių ir intensyvaus ūkininkavimo pristatymas****Trukmė: 60 minučių - 30 minučių teorinei daliai ir 30 minučių praktinei daliai**

Trumpas pamokos aprašymas	Šioje pamokoje pateikiami keli aspektai, tokie kaip: gyvūnų poveikis dirbamoms žemėms, augalų ir gyvūnų rūšių buveinė, medienos ruošos reiškinys, taip pat miškų gaisrai, kuriuos sukelia jų priežastys, ir infrastruktūros plėtra.
Mokymosi tikslai	Didinti informuotumą miškų naikinimo ir intensyvaus ūkininkavimo temomis; Siūlyti priemones ir žinias apie įvairius žemės ūkio ir miškų kirtimo būdus.
Tikslinė grupė	Jaunimo darbuotojai nuo 16 iki 25 metų
Mokymosi metodai	Tai bus įgyvendinama naudojant neformalius metodus. Teorinę dalį lydės PowerPoint pristatymas (kurso papildymas).
Sąsaja su mokyklos mokymo programa (jei taikoma)	
Priemonės/įranga	<ul style="list-style-type: none"> ● Klasė ● Interneto prieiga ● Projektorius ● Mobili lenta
Įrankiai/medžiaga	<ul style="list-style-type: none"> ● Rašikliai ● Žymekliai ● Popierius mobiliam lentai ● Popieriaus lapai
Pagrindinės užduotys	<ol style="list-style-type: none"> 1. STRAIPSNIO SKAITYMAS Kaip žemės ūkis lemia miškų naikinimą ir kaip galime tam užkirsti kelią? https://sentientmedia.org/how-does-agriculture-cause-deforestation/ 2. Gaisras Viduržemio jūros regione: Miškų gaisrų Portugalijoje tyrimas: https://www.intechopen.com/chapters/55996

1 modulis: Žmogaus poveikis gamtinėms sistemoms – aplinkosaugos iššūkiai**6 tema: Gerosios praktikos pavyzdžiai**

6 pamokos planas – Gerųjų praktikų, padedančių sumažinti žmogaus poveikį aplinkai, pristatymas	
Trukmė: 360 minučių – 30 minučių veiklos patalpose ir 330 minučių veiklos lauke	
Trumpas pamokos aprašymas	Šia pamoka siekiama parodyti gerosios praktikos pavyzdžius ir būdus, kaip juos atlikti. Šioje pamokoje daugiau dėmesio skiriama praktiniam aspektui, nes dalyviai atlieka konkrečią veiklą, kurios metu jie turi imtis veiksmų dėl tam tikros problemos, kurią jie pasirinko.
Mokymosi tikslai	Suteikti žinių apie jau egzistuojančias gerąsias praktikas, kalbant apie žmogaus poveikį gamtos sistemose – aplinkos iššūkius
Tikslinė grupė	Jaunimo darbuotojai nuo 16 iki 25 metų
Mokymosi metodai	Tai bus įgyvendinama naudojant neformalius metodus. Teorinę dalį lydės PowerPoint pristatymas (kurso papildymas).
Sąsaja su mokyklos mokymo programa (jei taikoma)	
Priemonės/įranga	<ul style="list-style-type: none"> ● Klasė ● Interneto prieiga ● Projektorius ● Mobili lenta ● Apšviukšlinta vieta bendruomenėje
Įrankiai/medžiaga	<ul style="list-style-type: none"> ● Žymekliai ● Popierius mobiliai lentai ● Nešiojamieji kompiuteriai ● Šiukšlių maišai ● Pirštinės
Pagrindinės užduotys	<p>Imkitės veiksmo!</p> <p>Dalyviai turės pasirinkti veiksmą, kurį gali atlikti tuo momentu, siekdami apsaugoti aplinką. Jie turės 10 minučių pagalvoti apie veiksmus, kurių nori imtis, ir reikalingą medžiagą (šiukšlių maišus, pirštines, nešiojamuosius kompiuterius ir t. t.).</p> <p>Reikalingas laikas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 10 minučių veiksmų apgalvojimui; ● 60 minučių veiklos įgyvendinimui; ● 20 minučių apibendrinimui. <p><u>Papildomi klausimai apibendrinimui:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kaip pasirinkote šią užduotį? 2. Kokia buvo jūsų veiklos strategija? 3. Kaip jautėtės įgyvendindami šią veiklą? 4. Kaip manote, kokią poveikį ši veikla turės jūsų bendruomenei? 5. Ko išmokote iš šios veiklos?

--	--